

Miljørapport 2005

INNHOOLD

På topp også i 2005	2
Retursystemet	4
Småapparater	5
Slutt på gratispassasjerer	6
EE-registret	7
Elektriske leker	8
Gjenbruk av data	9
Samarbeidspartnere	10
Flytskjema	12
God kjennskap til returordningen	16
Internasjonalt samarbeid	17
Miljøportalen	17
Internasjonal bransje	18
Sysselsetting gjennom Elretur	19
Ella Miljøbil	20
Medlemsbedrifter	21
Ordliste	24
Fakta om Elretur	25

Redaktør:
Guro Kjorsvik Husby,
Markeds- og informasjonssjef,
Elretur AS

På topp også i 2005

Også i 2005 økte Elretur innsamlingsresultatet og endte på nesten 62 000 tonn EE-avfall. Dette utgjør hele 13,4 kg per innbygger og det norske retursystemet forsvaret fortsatt topp-plasseringen i Europa hvor innsamlingskravet er 4 kg per innbygger.

Informasjonen til publikum virker

Elreturs årlige forbrukerundersøkelse bekrefter at norske forbrukere er godt kjent med returordningen for EE-avfall. Innsamlingsgraden for småapparater er nesten tredoblet fra 2003 til 2005. Dette viser at de fleste av oss ikke kaster kasserte småapparater sammen med restavfallet i husholdningen. Denne utviklingen skyldes i stor grad det gode og langsiktige informasjonssamarbeidet mellom kommune-Norge og Elretur. Gjennom kommunene formidles kunnskap til innbyggerne om EE-avfall og informasjon om hvor en kan levere kasserte småapparater og dermed sikre god miljømessig sanering og effektiv gjenvinning av materialressursene.

Høy miljøstandard og gjenvinningsgrad

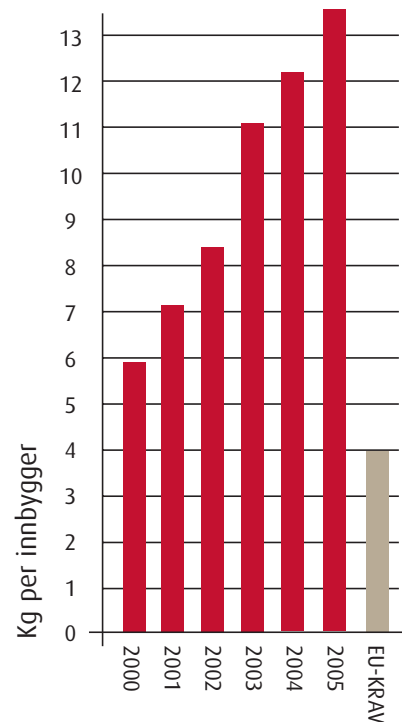
Miljøsanering av EE-avfallet er prioritet nr 1 for Elretur. Gjennom forskriftsmessig demontering av produktene fjerner behandlingsanleggene for EE-avfall alle miljø- og helsefarlige substanser. Disse fraksjonene sendes videre for sikker sluttbehandling ved spesialbedrifter for farlig avfall i inn- og utland.

Prioritet nr 2 er å ta vare på og gjenvinne alle metaller, glass, plast og de mange andre materialfraksjonene i EE-avfallet. I 2005 ble 86 % av innsamlet mengde EE-avfall material- eller energigjenvunnet. Dette resultatet ligger godt over myndighetenes krav.

EE-avfall - en voksende bransje

Etter nyttår 2006 sluttførte Elretur forhandlingene om kontrakter for innsamling, transport og behandling av EE-avfall for de neste tre årene. Et stort antall meget godt kvalifiserte tilbydere fra inn- og utland konkurrerte om avtalene og bekreftet påstanden om at innsamling og behandling av EE-avfall er en av de raskest voksende industrier i Europa.

Innsamlet EE-avfall

Hard konkurranse om transporten og behandlingsoppdragene, samt meget gunstige metallpriser på verdensmarkedet, fører til meget gode priser for retursystemet. Dette gir seg i sin tur utslag i lavere miljøgebyrer for forbrukerne når de kjøper nye EE-produkter.

Myndighetene leverte ikke i 2005

I miljørapporten for 2004 ga Elretur uttrykk for stor tro på at året 2005 ville bli et veiskille for virksomheten. Da skulle myndighetene løse problemet med gratispassasjerene og sørge for like konkurranseforhold mellom de aktørene som tar regelverket på alvor - og de bedriftene som bevisst lurer seg unna. Miljøverndepartementet utsatte iverksetting

av den reviderte EE-forskriften i et år, til 1. juli 2006. Denne beslutningen koster bedriftene som er tilsluttet Elretur flere titalls millioner kroner - kostnader som skulle vært fordelt på de bedriftene som velger å være gratispassasjerer fordi risikoen for «å bli tatt» er minimal.

Med virkning fra 1. juli 2006 er imidlertid den nye EE-forskriften med krav om rapportering til EE-registret og 3. partssertifisering av retursystemer på plass. Med dette vil forhåpentligvis problemet med gratispassasjerer være løst en gang for alle.

Miljøportalen

Utvikling og etablering av det nettbaserte rapporteringsverktøyet Miljøportalen er et vesentlig grep fra Elretur for å møte kravene i den nye EE-forskriften. Miljøportalen ivaretar alle rapporteringskrav for våre tilsluttede bedrifter ovenfor myndighetene og gir dessuten mange rasjonaliseringsgevinster for både bedriftene og Elretur.

Elreturs virksomhet speiler forbrukersamfunnet

Når forbruket av EE-produkter øker skyter innsamlingsvolumene for EE-avfall også i været. Vi tror ikke på langt nær at vi har sett slutten på denne utviklingen. De fleste økonomiske prognoser peker fortsatt oppover og nye EE-produkter blir stadig introdusert i markedet.

Flatskjermen har alt overtatt for den gamle data-monitoren, nye TV-skjermer er på full fart inn i de tusen hjem - og DAB-radioen er rett rundt hjørnet. Dessuten er mobiltelefonsalget i Norge på verdens-toppen og hvitvarer er blitt en motesak! Både den teknologiske og økonomiske utviklingen vil fortsatt generere økende mengder EE-avfall.

Elretur og våre dyktige samarbeidspartnere er godt forberedt på å gjøre vår del av den viktige jobben det er å samle inn og behandle EE-avfall!

Vi håper du tar deg tid til å lese Elreturs miljørapport og studere tabellene. Dersom du har spørsmål til innholdet er du hjertelig velkommen til å ta kontakt med oss.

Oslo, 30. mars 2006

Hans Løken
Adm. direktør

Virksomheten i de to opprinnelige returselskapene, hhv. Elektronikkretur AS og Hvitvareretur AS, ble slått sammen i et selskap, Elretur AS, pr. 1. april 2005. Rent praktisk fortsetter virksomheten under organisasjonsnummeret til Elektronikkretur AS som har skiftet navn til Elretur AS. Hvitvareretur AS har overtatt 30% av aksjene i selskapet. De øvrige aksjene eies av hhv. Stiftelsen Elektronikkbransjen (30%), IKT Norge (30%) og Abelia (10%).

Elreturs innsamlede avfallsmengde tilsvarer et tårn med EE-avfall nesten 4 ganger så høyt som Oslo Plaza.

Bedre oversikt for kommunene

Nye søkemuligheter gjør det lettere å holde oversikt over inntekter og utgifter knyttet til henholdsvis småapparater og KFK (til 1.7.2006).

Elretur har laget et søkesystem på www.elretur.no som gir kommuner og interkommunale renovasjonsselskaper mulighet for å være kontinuerlig oppdatert på blant annet innsamlet mengde småapparater og KFK fra sin kommune eller renovasjonsselskap.

Fra mars 2006 kan kommunene selv innhente dataene når det passer dem. Gjennom å gjøre innsamlingsmengdene tilgjengelige for hver enkelt kommune, gjør Elretur det enklere å regne ut hvilke mengder som til enhver tid genererer informasjonstilskudd (småapparater) og utgifter (KFK).

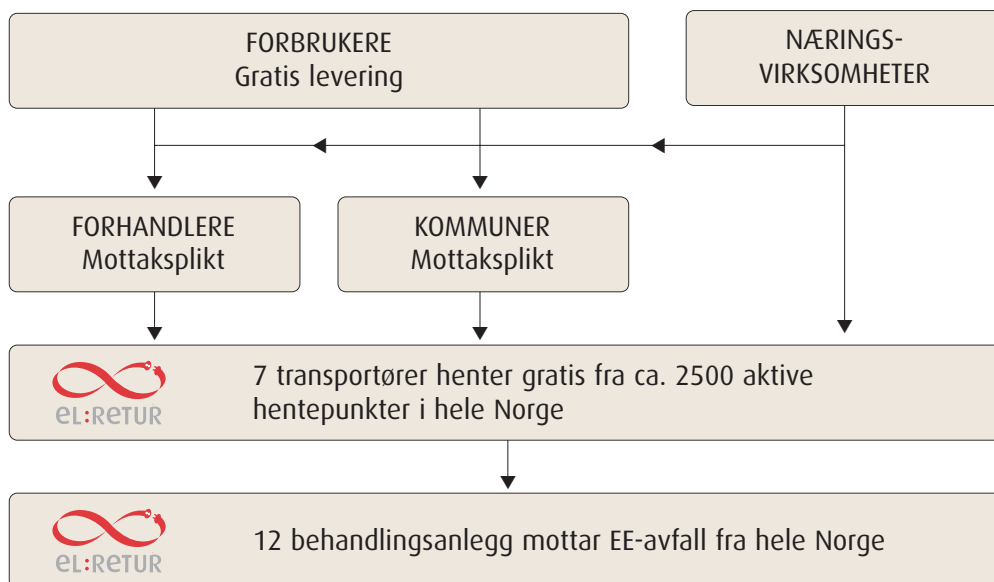

Retursystemet

Elretur yter høy service for kundene, dvs. alle som i praksis genererer EE-avfall. Slikt avfall hentes ikke bare direkte hos dem som er mottakpliktige ihht. EE-forskriften (forhandlere og kommuner), men også hos næringsvirksomheter som for eksempel verksteder, avfallsvirksomheter, kontorer, industri og tilsluttede importører/produsentbedrifter. Henting er vederlagsfri, i tillegg til at oppsamlingsutstyr som containere, bur og lignende, under gitte betingelser, også tilbys gratis.

Følgende hovedregler gjelder for systemet:

- Forbrukere kan levere kasserte EE-produkter gratis til forhandlere som selger samme type produkt, uten å kjøpe nytt.
- Forbruker kan levere kasserte EE-produkter gratis til kommunen, uavhengig av type produkt.
- Næringsvirksomheter kan levere kasserte EE-produkter til forhandlere som selger samme type produkt, mot gjenkjøp.
- Næringsvirksomheter kan levere kasserte EE-produkter til kommunen mot et vederlag, uavhengig av type produkt.
- Elretur kan på gitte betingelser hente gratis hos næringsvirksomheter.

Informasjon om småapparater gir større innsamlingsvolumer

Elreturs fokus på innsamling av småapparater i samarbeid med kommunen har vært vellykket.

Gode resultater

Det samles inn store mengder småapparater, og resultatene fra innsamlingen i 2005 har steget med over 8 prosent sammenlignet med 2004. Markeds- og informasjonssjef i Elretur, Guro Kjørsvik Husby, forteller at samarbeidet med kommunene gir flotte resultater. – Gjennom småapparatprosjektet kanaliserte Elretur midler til kommunene for informasjon om EE-avfall, slik at vi kan få enda større fokus på at det er et farlig avfall.

I 2005 ble det samlet inn 3 932 tonn med elektriske småapparater, men det er fortsatt for mange som kaster småapparater i det vanlige restavfallet og dermed er med på å forurense miljøet. Gjennom informasjonsarbeidet til kommunene tror Kjørsvik Husby at holdninger kan bygges, som igjen fører til

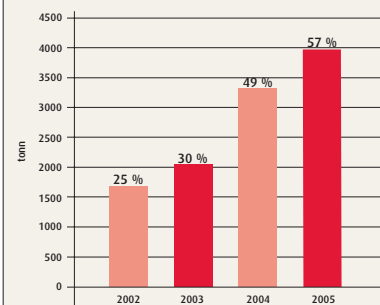
handling - og enda større mengder småapparater til riktig miljøsanering i årene fremover.

– Det er ytterst viktig at kommunene informerer om småapparatene, og at vi i Elretur hjelper til med råd, informasjon og støtte til dette arbeidet.

Elretur tilbyr informasjonsmateriell

For å gjøre informasjonsarbeidet rundt innsamlingen av elektriske småapparater lettere, har Elretur også laget en informasjonsperm alle deltagerkommuner får. Permen inneholder blant annet en informasjonsplan, en idébank, medietips, webinformasjon og annonsemateriell – og skal gi tips og råd til kommunene om hvordan man kan skape mer blesst rundt elektriske og elektroniske småapparater og innsamlingen av disse.

Elretur henter EE-avfall gratis på cirka 2500 aktive hentesteder i Norge.

Innsamlet mengde kasserte småapparater i Elretur

I forhold til beregnet avfallsmengde på 6 850 tonn

Ny forskrift gir flere fordeler

Den reviderte avfallsforskriften som trer i kraft 1. juli 2006 får store konsekvenser både for importører og produsenter av EE-produkter. Også returselskaper får nye krav til sin virksomhet. For det første stiller den nye forskriften krav om sertifisering til returselskaper. I tillegg vil det nye EE-registeret, som er en direkte følge av den nye forskriften, føre til at gratispassasjerer og useriøse returselskaper forsvinner.

Slutt på gratispassasjerer

Håvard Holm, direktør i Statens Forurensningstilsyn (SFT), er engasjert når han snakker om den reviderte EE-forskriften, det nye EE-registeret og gratispassasjerene som han mener bransjen nå vil bli kvitt.

Håvard Holm i SFT er fornøyd med å ha fått den nye EE-forskriften vel i havn.

– Det har vært et problem helt siden innføringen av produsentansvaret i 1998 at alt for mange bedrifter ikke har tatt ansvaret de er pålagt. SFT har dessverre aldri hatt kapasitet til å følge opp de mer enn 12 000 produsentene og importørene for å påse at de følger opp ansvaret sitt i henhold til norsk lov, sier Holm.

40 millioner kroner unndras årlig

Med det nye EE-registeret mener Holm at vi endelig blir kvitt gratispassasjerene, som SFT har estimert at unndrar seg minst 40 millioner kroner hvert år i miljøgebyrer:

– Den reviderte EE-forskriften forlanger at produsenter og importører er medlemmer i et retursystem.

Dermed er bevisbyrden snudd, og det er ikke lengre SFT som skal bevise at produsenten tar hånd om sitt avfall. Fra juli 2006 er det produsenten som må bevise at han er med i et retursystem – hvis ikke bryter han forskriften, forklarer Holm.

Holm mener at de såkalte «Easy riders» også nå blir luket bort. «Easy riders» er gjerne bedrifter med produsentansvar som påstår at de har et eget retursystem. Det viser seg ved kontroller at disse retursystemene stort sett aldri oppfyller kravene som er beskrevet i EE-forskriften.

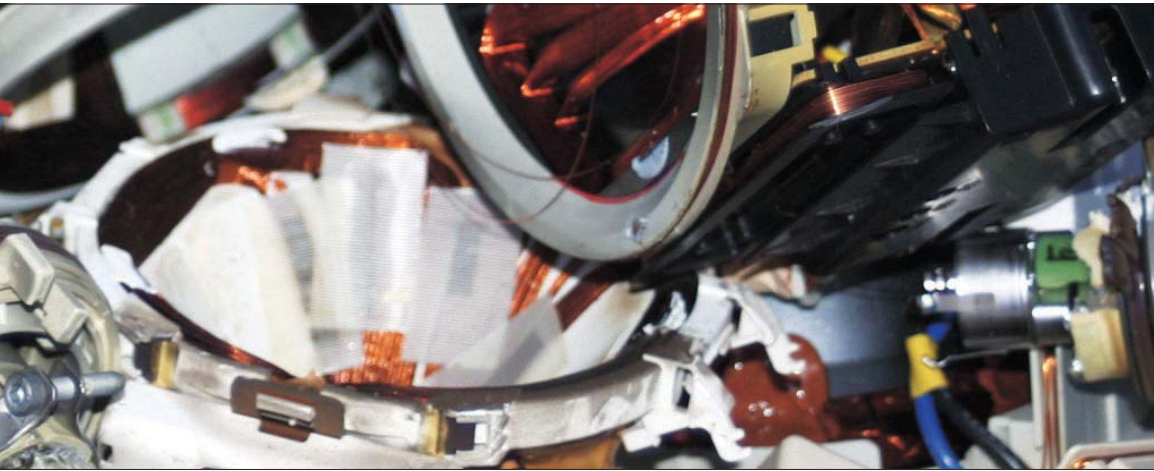
Krav om tredjepartsertifisering

Et nytt punkt i den reviderte EE-forskriften er at alle som driver et retursystem må være sertifisert av en tredjepart.

– Dette vil føre til at vi ikke får noen retursystemer som samler inn EE-avfall kun der det er lettvinnt, eller der det er penger å tjene på avfallet. Sertifiseringskravene er mange og detaljerte, og useriøse aktører på markedet vil bli luket bort gjennom denne ordningen, sier Holm.

Håvard Holm tror ikke det skal bli noe problematisk for Elretur å få sin sertifisering på plass.

– Elretur er en meget seriøs aktør i markedet, og har også vært en svært god støttespiller når SFT har hatt behov for å diskutere integreringen av det nye WEEE-direktivet til norsk lov.

EE-registeret – bakgrunn og oppgaver

Statens Forurensingstilsyn (SFT) etablerte EE-registeret, og er også formell eier. Det er imidlertid NORSAS AS (Norsk kompetansesenter for avfall og gjenvinning) og prosjektansvarlig Barbro Sørlid Engh som har fått i oppdrag å stå for utvikling og drift.

Barbro Sørlid Engh, prosjektansvarlig for EE-registeret.

– EU-direktivet om Waste Electric and Electronic Equipment, det såkalte WEEE-direktivet, ble vedtatt i januar 2003. Gjennom EØS-avtalen er Norge forpliktet til å implementere direktivet. Dette gjøres ved å innføre endringer i kapittel 1 i avfallsforskriften, og disse endringene vil bli iverksatt 1. juli 2006, kan Sørlid Engh fortelle.

Kravene til registret

WEEE-direktivet krever at det etableres et register som skal samle inn, oppsummere og sammenstille data om produksjon, import og eksport av nye EE-produkter. I tillegg skal registeret inneholde data om innsamling og behandling av EE-avfall. Registeret skal blant annet danne grunnlag for Norges rapporteringsforpliktelser til ESA, og bidra til utveksling av data med andre EØS-land.

Bredt spekter av oppgaver

Arbeidsoppgavene til det nye EE-registeret spenner vidt, og Sørlid Engh oppsummerer oppgavene slik: – Registeret skal motta og sammenstille data fra returselskaper om hvilke produsenter/importører som er medlemmer, medlemmenes produksjon og eksport av EE-produkter samt hvilke mengder EE-avfall som er innsamlet, behandlet og sendt til ulike typer disponering. Dessuten skal EE-registeret beregne hvor store mengder EE-produkter som tilføres det norske markedet, og ut fra dette beregne returselskapenes innsamlingsforpliktelse.

Veiledning av produsenter og importører

Sørlid Engh forteller at registeret også skal veilede produsenter og importører om deres forpliktelser og om hvilke returselskaper som er sertifisert for å dekke aktuelle EE-produkter. Hun understreker at registeret skal opptre nøytralt i forhold til konkurrerende returselskaper.

– Innhenting av data fra Toll- og avgiftsdirektoratet og andre kilder for å identifisere og følge opp produsenter og importører som ikke oppfyller sine forpliktelser er også en av våre oppgaver, ved siden av administrasjon av inn- og utbetaling av finansiell garanti for individuelt finansierte returselskaper, avslutter Sørlid Engh.

Elretur skal sertifiseres

Den reviderte EE-forskriften krever at alle retursystemer sertifiseres av en uavhengig tredjepart. Dette skal sikre kvaliteten og seriøsiteten i returselskapene og luke ut useriøse aktører. Sertifiseringen skal utføres av et uavhengig sertifiseringsorgan. Hensikten med sertifiseringen er at sertifiseringssselskapet skal kontrollere virksomheten til returselskapet og forsikre at dette følger EE-forskriften. Elretur starter opp sertifiseringsprosessen allerede i mai 2006.

Elretur ønsker sertifiseringsordningen velkommen. Med EE-registeret og dets jobbing mot gratispassasjerene og den nye sertifiseringsordningen vil bransjen bli mer rettferdig for alle parter.

Dette er farlig i elektrisk leketøy

- Batteriet
- Kretskortet
- Plasten/tekstilen

Hvorfor er dette farlig avfall?

Mest sannsynlig er det et knappcellebatteri i de minste lekene og dette kan inneholde kvikksølv. Kretskortet og plasten og/eller tekstilen i leken inneholder sannsynligvis bromerte flammehemmere.

Kvikksølv er et giftig tungmetall som kan gi nyreskader, skader på nervesystemet og foster-skader.

Bromerte flammehemmere er akutt giftige for organismer som lever i vann. Bromerte flammehemmere opptas lett i kroppens fettvev, og kan føre til leverskade, hormonforstyrrelse og nerveskade på mennesker.

Hva skal gjøres?

De skadelige tungmetallene skal fjernes fra kretsløpet vårt, mens det som kan brukes igjen av metaller, smeltes om til gjenbruk.

Hvor skal det leveres?

Både butikker som selger elektriske leker og kommunale mottaksstasjoner har plikt til å ta imot utrangerte leker med elektronikk fra forbrukere – gratis.

Gjennomsnittlig kastet hver eneste innbygger i Norge 13,4 kilo EE-avfall i 2005. Bildet viser hvor mye leker dette tilsvarer.

Leker skaper store mengder EE-avfall

En svensk undersøkelse anslår at hvert barn i Sverige har over 600 leker. Situasjonen er antagelig tilsvarende for barn i Norge

Mange av lekene er EE-produkter og alt for mange elektriske leker havner dessverre i det vanlige restavfallet når de kastes.

Elretur er opptatt av at forbrukeren skal informeres om at elektriske leker også er EE-avfall, og at disse lekene inneholder farlige stoffer som det er nødvendig å fjerne fra kretsløpet.

Blinkesko – farlig avfall!

Ikke alle tenker over at barnas morsomme blinkesko, som selges i butikker over hele landet, er EE-avfall. Skoene inneholder flere miljøfarlige stoffer som foreldre bør vurdere om de ønsker å utsette små barneføtter for. Blinkesko inneholder et knappcellebatteri, som kan inneholde kvikksølv, samt et kretskort med bromerte flammehemmere. Sålen og tekstilene i skoene inneholder også sannsynligvis bromerte flammehemmere, for å hindre eventuell varmeutvikling.

Mer gjenbruk av datautstyr

- Samarbeidsavtalen med Alternativ Data er spennende fordi mange PC-er som tidligere har blitt sendt til gjenvinning nå vil kunne gjenbrukes, sier Hans Løken, administrerende direktør i Elretur.

Årlig tar Alternativ Data hånd om 25.000 brukte PC-er, og om lag halvparten av disse gjenbrukes, og selges til skoler, bedrifter eller organisasjoner i Norge. En del eksporteres også til andre land som har godt nytte av pent brukte PC-er.

Elretur tror antallet PC-er som vil komme inn som et resultat av samarbeidet med Alternativ Data vil bli betydelig, uten å anslå nøyaktig antall. En viktig del av samarbeidet med Alternativ Data er sikker sletting av data som finnes på PC-ene. Alternativ Data benytter Ibas' verktøy i dette arbeidet. Kundene får nødvendig dokumentasjon, og vet også at rutinen for sletting er godkjent av Nasjonal Sikkerhetsmyndighet.

Fokus på ungdom

Norsk Renholdsverks Forening (NRF) setter hvert annet år særskilt fokus på farlig avfall. Våren 2006 vil NRF i samarbeid med Elretur sette fokus på typiske ungdomsprodukter som faller inn under betegnelsen farlig avfall.

En «Farlig avfallskampanje» våren 2006 retter særlig søke-lyset mobiltelefoner, elektriske tannbørster, spillkonsoller og MP3-spillere. Dette er typiske ungdomsprodukter, og i samarbeid med NRF ønsker Elretur å spre informasjon om at disse produktene er farlig avfall. Det er derfor viktig at slike produkter leveres inn til butikk eller kommunal mottaksstasjon når de kasseres, slik at de kan miljøsaneres.

Bakgrunn for ordningen

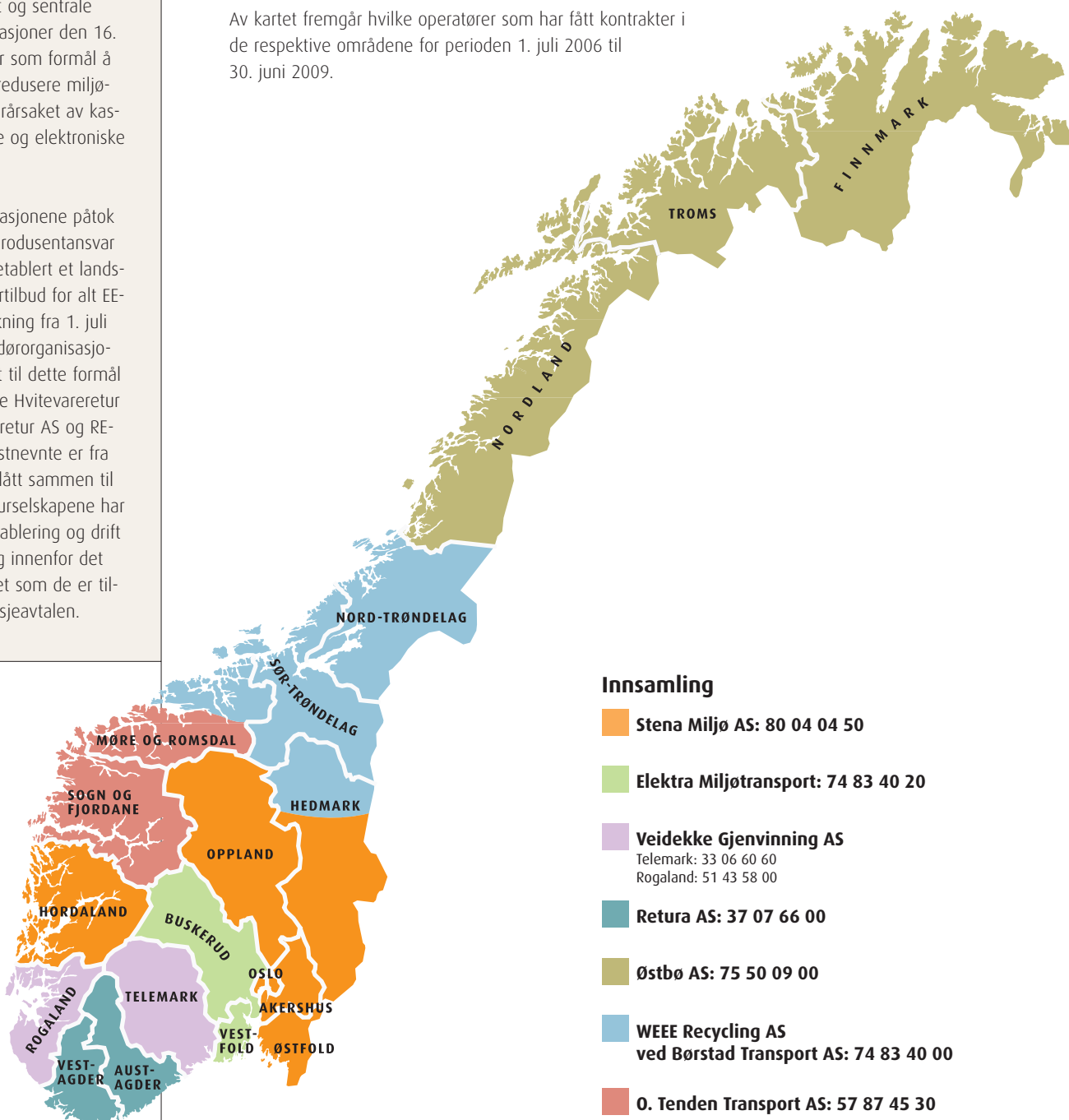
Norge er et foregangsland når det gjelder innsamling og miljøriktig gjenvinning av elektrisk og elektronisk avfall. Bransjeavtalen, som ble inngått mellom Miljøvern-departementet og sentrale bransjeorganisasjoner den 16. mars 1998, har som formål å forebygge og redusere miljø-problemene forårsaket av kasserte elektriske og elektroniske produkter.

Bransjeorganisasjonene påtok seg et såkalt produsentansvar for at det ble etablert et landsdekkende returtilbud for alt EE-avfall med virkning fra 1. juli 1999. Leverandørorganisasjo-nene opprettet til dette formål returselskapene Hvitevareretur AS, Elektronikkretur AS og RE-NAS. De to førstnevnte er fra 1. april 2005 slått sammen til Elretur AS. Returselskapene har ansvaret for etablering og drift av returordning innenfor det produktområdet som de er til-delt etter Bransjeavtalen.

Samarbeidspartnere på innsamling 2006 - 2009

Elretur presenterer her sine nye samarbeidspartnere for neste kontraktsperiode. Samarbeidet med alle våre tidligere partnere videreføres i perioden 2006 - 2009. I tillegg har Elretur inngått samarbeid med O. Tenden Transport i Stryn.

Av kartet fremgår hvilke operatører som har fått kontrakter i de respektive områdene for perioden 1. juli 2006 til 30. juni 2009.

Innsamling

Stena Miljø AS: 80 04 04 50

Elektra Miljøtransport: 74 83 40 20

Veidekke Gjenvinning AS

Telemark: 33 06 60 60
Rogaland: 51 43 58 00

Retura AS: 37 07 66 00

Østbø AS: 75 50 09 00

**WEEE Recycling AS
ved Børstad Transport AS: 74 83 40 00**

O. Tenden Transport AS: 57 87 45 30

Samarbeidspartnere på behandling 2006 - 2009

Elretur presenterer her sine nye samarbeidspartnere for neste kontraktperiode. Samarbeidet med alle våre tidligere partnere videreføres i perioden 2006 - 2009.

Elretur AS har delt opp avfallsgruppene i fire varekategorier, og har inngått kontrakt med operatører avhengig av avfallsgruppe. Kontraktene er utformet slik at operatørene er ansvarlig for sortering, registrering, demontering og gjenvinning av EE-avfall levert fra Elreturs innsamlingsoperatør i kontraktfestede kontraktområde (stort sett fylker).

Av kartet fremgår hvilke operatører som har fått tildelt kontrakter i de ulike områdene. I oversikten under er det beskrevet når varegruppene er splittet mellom forskjellige operatører. Kontraktene gjelder fra 1. juli 2006 til 30. juni 2009.

Foruten behandlerne i Norge, er det kommet en behandlingsoperatør i Sverige, Sims Mirec i Norrköping.

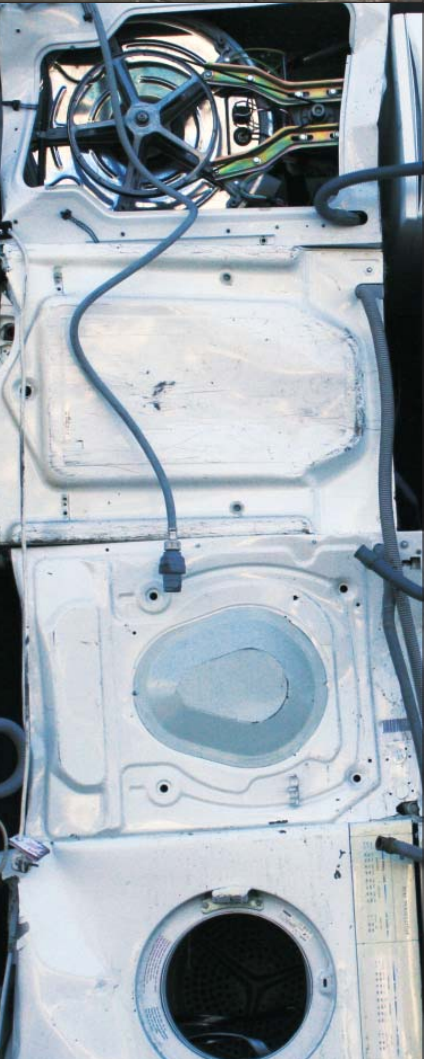
EE-forskriften

EE-forskriften, eller forskrift om elektrisk og elektronisk avfall av 16. mars 1998 er utgangspunktet for hele retursystemet. Her tillegges blant annet produsenten, kommunene og forhandlerne ansvar i forbindelse med retur av EE-avfall. Produsentene har blant annet ansvar for å sørge for retur og miljøriktig gjenvinning av kasserte EE-produkter tilsvarende sin markedsandel.

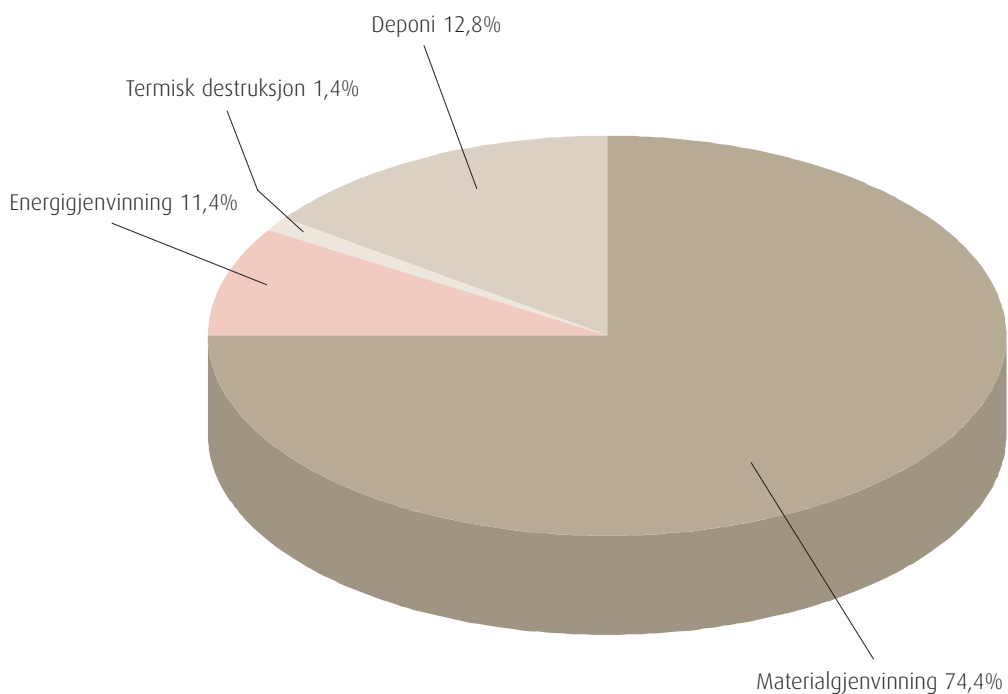

2005: INNSAMLINGSRESULTAT FOR ELRETUR AS PR. FYLKE - TOTALT 61 729 TONN

Fylke	Totalt Elretur [kg]	Resultat [kg/innb.]
Østfold	3 401 659	13,2
Akershus	5 702 554	11,5
Oslo	5 153 359	9,7
Hedmark	2 924 845	15,5
Oppland	3 069 828	16,8
Buskerud	2 929 292	12,0
Vestfold	3 098 889	14,0
Telemark	2 326 835	14,0
Aust-Agder	1 372 367	13,2
Vest-Agder	2 444 614	15,2
Rogaland	5 086 054	12,9
Hordaland	6 223 999	13,9
Sogn og Fjordane	1 474 275	13,8
Møre og Romsdal	3 204 898	13,1
Sør-Trøndelag	4 303 340	15,8
Nord-Trøndelag	2 056 715	16,0
Nordland	3 736 128	15,8
Troms	2 259 605	14,8
Finnmark	959 775	13,1
Sum	61 729 031	13,4

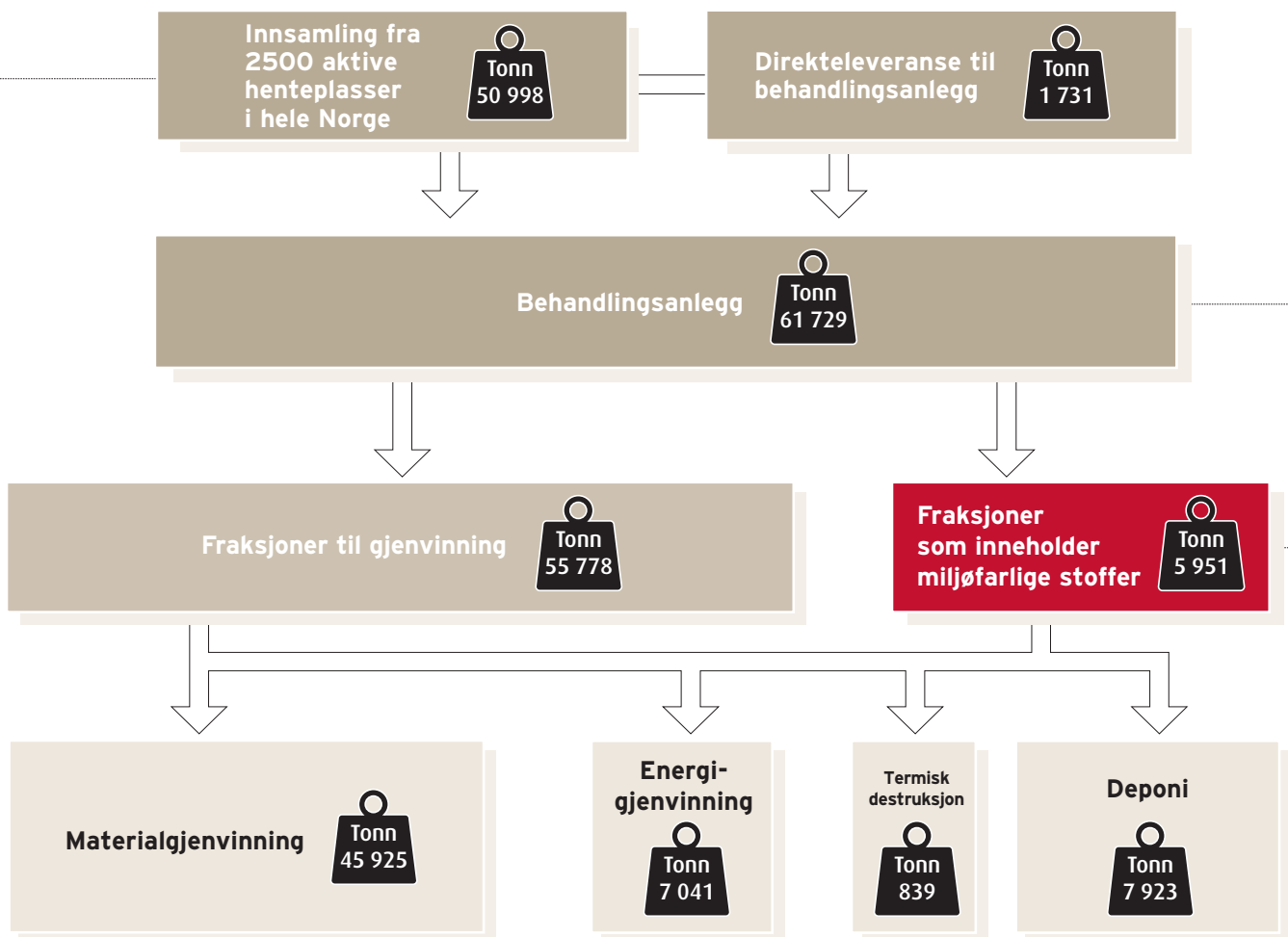

2005: SAMLET GJENVINNINGSGRAD, 85,8%

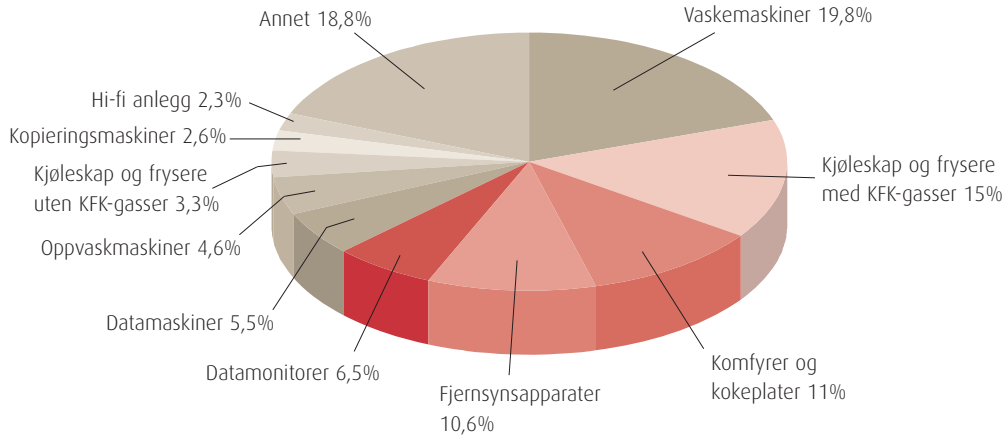

Fra innsamling til gjenvinning 2005

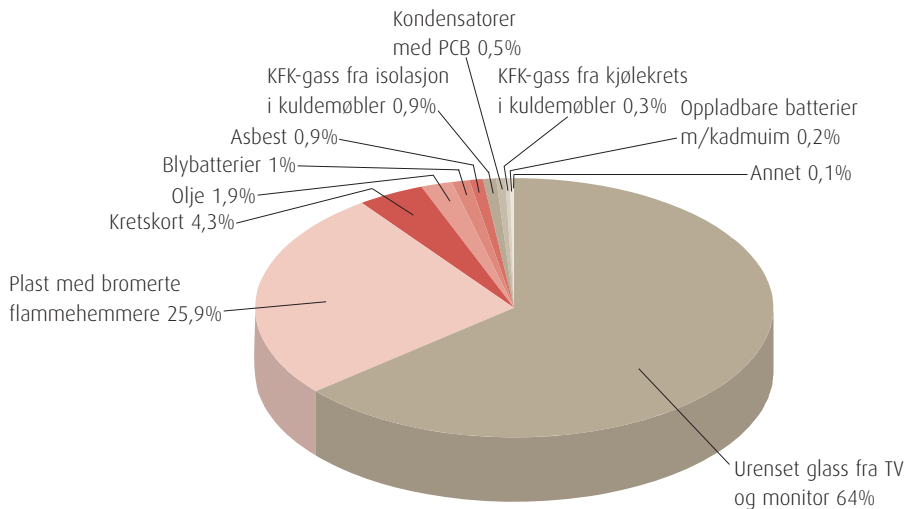
I 2005 ble det samlet inn 61 729 tonn, eller 13,4 kilo per innbygger EE-avfall for miljøriktig gjenvinning. 5 951 tonn ble sortert ut på grunn av innhold av miljøfarlige stoffer i følge forurensingsloven eller EU-direktivet for EE-avfall.

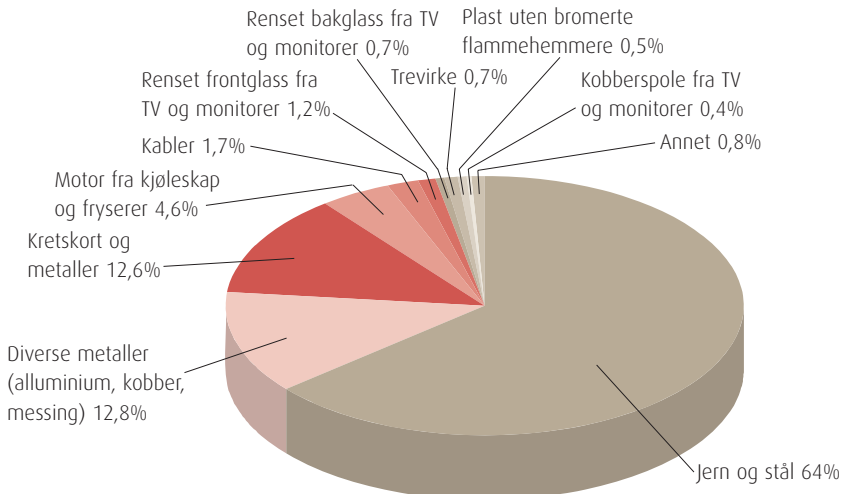
2005: INNSAMLET MENGDE EE-AVFALL, 10 PÅ TOPP

2005: TOTALT UTSORTERT FARLIG AVFALL: 5 950 768 KG

2005: UTSORTERT MENGDE VERDIFULLE MATERIERALER FOR MATERIALGJENVINNING: 45 925 552 KG

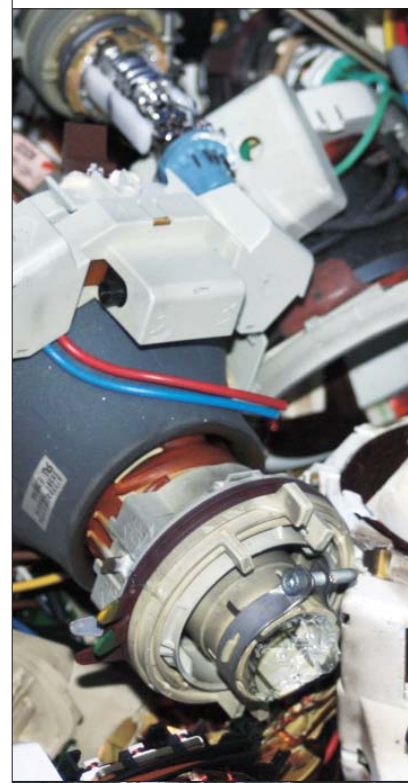
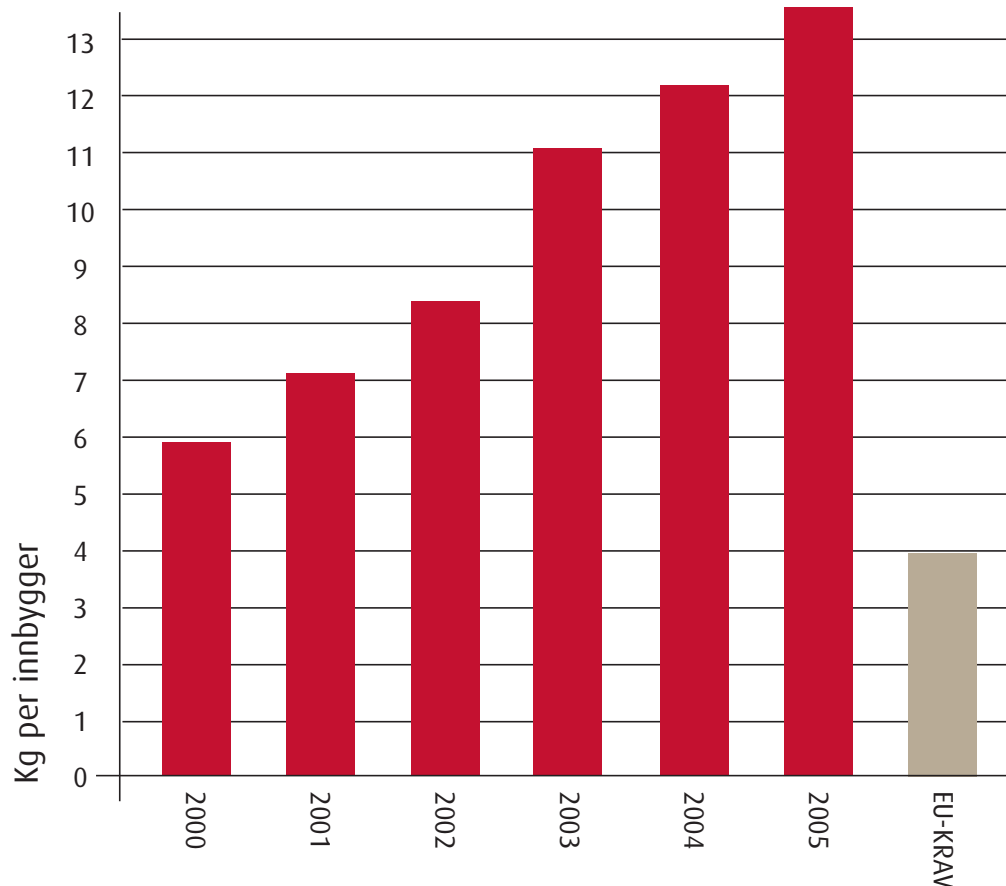
Innsamlingsgrad langt over EU-kravet

Elretur samlet inn nesten 62 000 tonn EE-avfall i 2005. Dette utgjør 13,4 kg innsamlet EE-avfall per innbygger i Norge. Kravet fra EU er 4 kg per innbygger.

– Helt siden 2000 har Elretur samlet inn mer EE-avfall enn EU-kravet, og vi er fornøyd med at innsamlingen øker hvert år, sier direktør Hans Løken i Elretur.

I 2005 samlet seks transportører inn EE-avfall på vegne av Elretur. Avfallet ble levert til miljøriktig gjenvinning ved 12 forskjellige anlegg rundt i Norge.

Innsamlet EE-avfall

Urmaker fra Horten vant konkurransen

Elretur har de siste to årene satt ekstra fokus på at klokker og ur er EE-avfall som skal leveres til riktig miljøbehandling. For at urmakerne skulle sette ekstra fokus på dette i 2005, gjennomførte Elretur en konkurranse. Alle urmakere som sendte inn sekker med kasserte ur og klokker deltok i trekningen om en reisesjekk på 10 000 kroner.

Urmaker Anne Rønning i Horten ble den heldige vinneren, og planlegger ferietur til New York.

– Jeg har alltid samlet inn kasserte ur og klokker, men det ble mer fart i sakene da jeg fikk innsamlingsboksen.

Elretur har sendt ut 140 bokser til urmakere for å samle inn kasserte ur og klokker. I 2005 ble det samlet inn hele 1712 kilo ur og klokker. I tillegg kommer alle klokken og urene som leveres tilbake til kommunale mottaksstasjoner eller til foretninger som ikke er med i prosjektet.

God kjennskap til returordningen for EE-avfall

I samarbeid med Opinion har Elretur de siste fem år gjennomført årlige undersøkelser om befolkningens kjennskap til returordninger.

Undersøkelsen tar for seg kjennskapen til returordninger når det gjelder EE-avfall, i tillegg til en sammenligning av kunnskapsnivået rundt andre returordninger som retur av flasker og glass, papir og papp, bildekk og kjemisk spesialavfall.

Jevn økning

Det viser seg at kunnskapen rundt returordninger har steget jevnt de siste årene. I dag vet over 95 prosent av befolkningen at det finnes en returordning for EE-avfall.

Småapparater skal også returneres!

Det viser seg at flere og flere vet at småelektriske apparater også er en del av retursystemet. 36 prosent av befolkningen kjente i 2005 til denne returordningen, mens det i 2002 var kun 17 prosent som visste om dette. Halvparten av landets befolkning vet nå at de kan levere inn småapparatene sine til forretninger som selger samme type artikler. Fremdeles havner imidlertid alt for mange elektriske småapparater i det vanlige restavfallet, og utgjør

dermed en miljøfare for nåværende og kommende generasjoner.

De yngste benytter returordningen minst

Dessverre er det de oppvoksende generasjonene som er dårligst til å benytte seg av returordningene. Blant de som vanligvis kaster EE-produkter i søppelkassen, er det flere av de yngste enn av de øvrige aldersgruppene.

Halvparten har levert til forhandler

Halvparten av oss har levert inn elektriske og elektroniske produkter til en forhandler. Det er en fremgang på 20 prosent fra 2000! Tilgjengeligheten til forhandlere er ofte mye lettere enn til kommunale mottaksstasjoner, og derfor er det godt at kunnskapsnivået stiger på dette området. Det er imidlertid viktig å minne alle forhandlere på deres opplysningsplikt overfor forbrukerne. Kun på den måten vil flere få kjennskap til at de kan levere EE-avfall tilbake til forhandler.

Omfattende internasjonalt samarbeid

Gjennom et samarbeide i WEEE Forum har Ole Viggo Svendsen hatt en viktig rolle i utviklingen av et nytt felles rapporteringsverktøy.

I dag deltar over 30 kollektive returselskaper fra hele Europa i WEEE Forum – en møteplass for utveksling av informasjon og drøfting av bransjepolitiske utfordringer. WEEE Forum har stor betydning som støttespiller under etablering av kollektive returselskaper i samtlige EU-land.

Hans Løken, administrerende direktør i Elretur, har inntil 2006 sittet som nestleder i WEEE Forum, organisasjonen for bransjeeide, kollektive returselskaper i Europa.

Elretur var initiativtager

Elretur har vært en av drivkraftene i dette forumet siden etableringen i 2003. Norge var det første landet i Europa som etablerte et landsdekkende kollektivt returselskap. Elretur mottar stadig besøk fra andre land som er i startfasen når det gjelder å bygge opp kollektive returselskaper. Elretur har

opparbeidet bred kunnskap og erfaring og er derfor en aktiv bidragsyter når nye utfordringer skal møtes.

Nytt rapporteringsverktøy

Teknisk sjef i Elretur, Ole Viggo Svendsen, har det siste året blant annet jobbet aktivt sammen med kollegaer i WEEE Forum for å utarbeide RepTool. Dette er et rapporteringsverktøy som skal brukes for å følge alle delfraksjonene i EE-avfallet frem til sluttbruk eller endelig deponering. Verktøyet er nå ferdig og klart til å tas i bruk. Ved bruk av dette systemet vil returselskapene innen WEEE Forum ha en felles definisjons- og rapporteringsplattform.

– RepTool vil gi oss enda større kontroll over de miljøfarlige stoffene vi ønsker ut av kretsløpet vårt, ikke gjenbrukes eller deponeres på uansvarlig vis, sier Svendsen.

Ole Viggo Svendsen har vært en av pådriverene i WEEE Forum for å få laget RepTool.

Miljøportalen – Elreturs nye rapporteringsverktøy

Miljøportalen – Elreturs nye webbaserte rapporteringssystem – vil gjøre hverdagen enklere for Elreturs tilsluttede bedrifter. Samtidig blir de nye rapporteringskravene i EE-forskriften tilfredsstillt.

All rapportering på ett sted

Miljøportalen tar seg av all rapportering videre til de riktige myndigheter, og Elreturs tilsluttede bedrifter behøver nå kun å forholde seg til én instans for å oppfylle kravene beskrevet i Avfallsforskriften.

Tidsbesparende

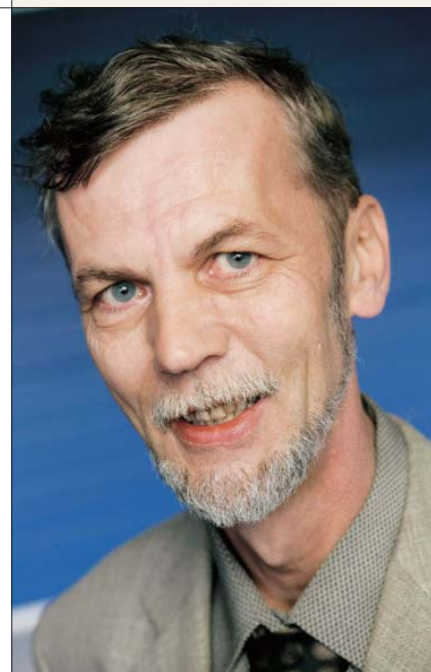
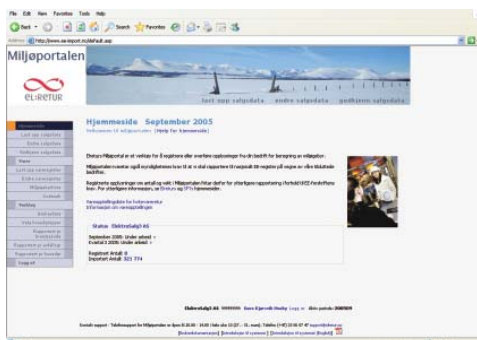
All rapportering gjøres nå elektronisk over internett, og vil for mange frigjøre mye tid. For noen av Elreturs mindre og nyoppstartede bedrifter har det vært utfordrende å betale miljøgebyrer på EE-produkter på tidspunktet for import. Nå er dette forandret, slik at alle rapporterer når varen er solgt, og betaler miljøgebyr avhengig av antall solgte EE-produkter.

Mange fordeler

Ole Strøm, økonomisjef i Elretur, har vært prosjektleder for Miljøportalen. Han ser mange fordeler ved det nye systemet – både for tilsluttede bedrifter, og

ikke minst for administrasjonen hos Elretur:

– I tillegg til å være tidsbesparende for våre tilsluttede bedrifter, vil miljøportalen også frigjøre tid og ressurser hos oss. Vi kan dermed spare administrasjonsutgifter hos oss som vil komme våre tilsluttede bedrifter til gode. Et av våre overordnede mål er å være en så god og rimelig løsning som mulig for våre tilsluttede bedrifter, og Miljøportalen blir derfor et viktig verktøy, avslutter Strøm.

Miljøportalen vil frigjøre mye tid for de aller fleste som rapporterer til oss, sier Ole Strøm, økonomisjef i Elretur.

Hele Europa med på å behandle EE-avfall

EE-avfallet Elretur samler inn blir brutt ned i små fraksjoner, sortert og sendt rundt om i hele Europa, faktisk hele verden, før det blir et nytt produkt som kommer inn i kretsløpet igjen, eller legges på deponi dersom det er et farlig avfall.

Mye av EE-avfallet fra Elretur blir smeltet om til rene materialer i Europa, men enkelte fraksjoner reiser helt til Brasil og Kina for omsmelting.

Vi gjør oppmerksom på at presentasjonen nedenfor ikke er en utfyllende oversikt, men eksempler på hvor fraksjoner av Elreturs EE-avfall havner.

Mobiltelefoner, kretskort og bærbare datamaskiner

Ved Bolidens kobbersmelteverk nord i Sverige utvinnes gull, sølv og kobber fra blant annet mobiltelefoner og kretskort. Lignende smelteverk som utvinner edle metaller fra Elretur-avfall finnes også syd i Sverige og i Belgia.

Kvikksølv og annet farlig avfall

På Langøya i Oslofjorden er det et stort deponi for farlig avfall. Kvikksølv fra Elreturs EE-avfall havner blant annet der. Annet farlig avfall som PCB og blybatterier sendes til spesielle destruksjonsanlegg i Finland og Sverige.

Plast med bromerte flammehemmere

Mye av plasten i EE-avfallet inneholder et flammehemmende middel med brom. Brom kan være helseskadelig, og mye av plasten blir destruert ved forbrenning i Sverige.

Hvitevarer

Ved Fundia (tidligere Norsk Jernverk) i Mo i Rana omsmeltes mange av hvitevarene Elretur samler inn. Før hvitevarene kommer så langt som til Mo i Rana, har de vært gjennom en shredder og blitt kuttet opp i mindre deler og metallene er blitt sorterte. Andre steder slik type avfall sendes er til smelteverk i Sverige og Tyskland.

TV-skjermer og monitører

Det meste av glasset fra TV-er og monitører som Elretur samler inn, sendes til selskaper i Tyskland eller Holland. Her blir materialet foredlet, før det selges videre til prosessindustrien for produksjon av nytt TV-glass, blant annet i de baltiske landene, Polen, Tsjekkia, Brasil og land i Asia

250 mennesker arbeider med Elreturs EE-avfall

Høye innsamlingstall for Elretur medfører også et høyt antall sysselsatte. Hele 250 personer var direkte involvert i innsamling og behandling av opp mot 62 000 tonn elektrisk og elektronisk avfall i 2005.

I et lokalt perspektiv betyr kontrakten videre drift for vårt anlegg i Tønsberg, sier Glenn Hansen i Elektrogjenvinning AS.

I tillegg sysselsettes mange gjennom arbeidet med de industrielle prosessene som nyttiggjør seg avfallsfraksjonene fra behandlingsanleggene som miljøsanerer det norske EE-avfallet.

Kontrakt med Elretur betyr sikre arbeidsplasser
Glenn Hansen er avdelingsleder på behandlingsanlegget Elektrogjenvinning AS, Norsk Metallreturs datterselskap i Tønsberg.

– Min jobb sett i et miljøaspekt i Norsk Metallretur innebærer å iverksette og overvåke prosesser som følger av nasjonalt og internasjonalt regelverk. Den viktige miljøsaneringen gjennomføres av flinke og erfarne operatører i Norsk Metallretur, sier Hansen.

Kjenner regelverket

Hansen er fagsjef for forretningsområdet EE-avfall i Norsk Metallretur og har jobbet med EE-avfall i seks år. Hansens oppgaver i Elektronikkgjenvinning AS er blant annet å ha kjennskap til regelverket rundt behandling av EE-avfall.

Viktige kontrakter

Norsk Metallretur har hatt kontrakt med Elretur helt siden Elretur ble etablert i 1999. Hansen kan fortelle at avtalene med Elretur er viktige for hans arbeidsplass og de ansatte i Tønsberg:

– I et lokalt perspektiv betyr kontrakten videre drift for vårt anlegg i Tønsberg, og nasjonalt betyr den nye avtalen med Elretur en økt markedsandel for Norsk Metallretur innenfor Elreturs område. Forhandlingene er tilbakelagt og med bakgrunn i den nye kontrakten og vår lange erfaring vil vi styrke vårt engasjement innen behandling av EE-avfall de neste tre årene, sier Hansen.

Miljøriktig behandling

Alt EE-avfallet som mottas hos Elektronikkgjenvinning AS innrapporteres etter forhåndsdefinerte sorteringsgrupper. Avfallet går deretter videre fra mottak til selve produksjonen, og der blir produktene behandlet og miljøsanert. Det betyr at farlig avfall som ikke tåler videre maskinell behandling må fjernes. Det miljøfarlige avfallet blir videresendt fra Tønsberg til godkjente sluttbehandlere, samtidig som resterende masser som utgjør majoriteten, går til videre foredling.

56 trailere kjører Elreturs EE-avfall året rundt!

For å samle inn opp mot 62 000 tonn EE-avfall, transporterer 56 trailere kontinuerlig EE-avfall fra kommunale mottaksstasjoner, butikker og andre hentesteder på vei til Elreturs behandlingsanlegg.

I 2006 blir bilparken som transporterer Elreturs EE-avfall mer synlig på veien. Vi ønsker at forbrukeren kjenner igjen retursystemet Elretur og vet det er vi som samler inn EE-avfall over hele landet!

100 000 elever har fått opplæring om farlig avfall

- Ella Miljøbil har tre spesialbygde biler i kontinuerlig drift rundt om i Norge
- Erfaringene fra skolebesøkene rundt om i kommunene er meget gode
- I tillegg til undervisning i skolen og innsamling av farlig avfall, har Ella Miljøbil etablert Ella Miljøråd, som skal gi informasjon og være en kunnskapsbank for næringslivet
- Ella Miljøbil har fått meget gode tilbakemeldinger på det pedagogiske materialet som brukes i undervisningen, og materialet er nå videreutviklet og kommer i ny profil
- Høsten 2006 skal elevene også få se animasjonfilmer om farlig avfall. Her møter barna de samme figurene som er med i de nye skoleheftene
- Pr 1.1.06 har Ella Miljøbil samlet inn 103 tonn EE-avfall
- I løpet av våren 2006 har 100 000 elever i grunnskolen fått opplæring om EE-avfall fra Ella Miljøbil

Ella Miljøbil – effektiv kanal for opplæring og innsamling

I løpet av våren 2006 vil over 100 000 skolebarn ha gjennomført undervisningsopplegget om EE-avfall og farlig avfall i regi av Ella Miljøbil. Bilen har vært en viktig kommunikasjonskanal for Elretur mot skoler i hele Norge de siste årene.

Elretur er svært fornøyd med å bruke Ella Miljøbil som informasjonskanal ut mot skoler og barnehager, og markeds- og informasjonssjef i Elretur, Guro Kjorsvik Husby, planlegger å fortsette det gode samarbeidet.

I skolegården og på shoppingsenteret

I tillegg til å formidle kunnskap om riktig behandling av EE-avfall, får også kommunene som besøkes bistand i sitt informasjonsarbeid om innsamling og behandling av EE-avfall.

Etter at skoledagen er over, tar Ella Miljøbil oppstilling ved et kjøpesenter eller på et annet naturlig sted, hvor det på forhånd er annonsert at traileren kommer til å være for å ta i mot farlig avfall.

I kommuner som ikke har egne mottaksstasjoner eller hvor avstanden til slike er stor, er dette en kjærkommen anledning til å kvitte seg med blant annet EE-avfall, maling, kjemikalier og batterier.

Samarbeid mellom Elretur, Renas og Batteriretur

Fra 2006 er Batteriretur AS og Renas AS også med i samarbeidet om Ella Miljøbil.

Siden virksomheten i de tre returselskapene er styrt av EE-forskriften, er det naturlig også å samarbeide om et felles informasjons- og opplæringskonsept. Undervisningen i Ella Miljøbil er derfor skreddersydd til de tre returselskapenes informasjonsbehov. Se www.ellamiljobil.no for mer informasjon.

Medlemsbedrifter i Elretur AS

Listen omfatter 661 bedrifter og er oppdatert pr. 24. mars 2006.

3 M Norge AS	Azlan Norge AS	Comstor Norway AS
A & M Electric Tools AS	B.Braun Medical AS	COOP Danmark
ABAS AS Cutrin Norge	B.G. Audio Import AS	Coop Norge AS
ABB AS	Bang & Olufsen AS	Coop Norge AS,Regnskap
Abra Servicesystem AS	Bankenes Betalingsentral AS	Copy Center AS
Access Mobility AS	Barex Distribution AS	CRAFTEC AS
Acer Computer Norway AS	Baxter AS	Cronograf AS
Acte AS	Bayer AS	Crossroads Loyalty Solution A
Actebis Computer AS	Bayer AS, Norsk avd. utland	Dade Behring AS
AD Elektronikk AS	Bayer Diagnostics Europe Ltd.	Dakao Norge
Adax AS	BD Norge AS Med.tekn.senter	Danka Norge AS
Adimed AS	Bedriftssystemer AS	Danmon Norge AS
Advanced Med.Optics Norway AS	Beha Elektro AS	Dantax Norge AS
Agfa Europe N. V.	Belamarin AS	Data Respons Norge AS
Agon AS	Belamarin AS	Data-Call As
AH diagnostics AS	Belanor AS	Datamatik AS
Ahlsell Norge AS	Belco AS	Datelco A/S
AKS Innredning AS	Beltone Norge AS	Datex-Ohmeda AS
Akumed AS	Bema AS	Dator Design AGS AS
Akustikk AS	BenQ Norway AS	Daylight Produktreklame AS
Alcadon AS	Bergen Industriutvikling AS	Defa AS
Alcatel Norway AS	Bergman AS	Demostenes
Alcon Norge AS	Bergsala AS	Dental Sør AS
Alfr. Clausen AS	Beverage System AS ANS	Diacor AS
Alv Gjestvang Cutrin Norge AS	Bewator AS	Didr.Mehn-Andersen AS
Amajo AS	Biltema Norge AS	Dimplex AS
AM-Hvitevarer A. M. AS	Binova AS	Dipl. Ing Houm AS
Anacomp AS	Bionor AS	DNH AS Den Norske Høytalerfabr
Andreas Ruuds Eff. AS	Black & Decker (Norge) A/S	Dometic AB, avd Norge
Animax International AS	Blindes Produkter AS	Doro AS
Applera Norway Applera Europe	BO JO AS	Duet-Audio DA
Appliance Norge AS	Bose Norge	Eastman Kodak SA
Artisti AS	Boston Distribution AS	Eaton Power Quality Norge
AS Christiania Glassmagasin	Braillo Norway AS	Edvin Langørgen Cutrin Norge A
AS Nestle Norge, Avd Nespresso	Bredengen AS	Edwards Lifesciences Nordic AB
AS Norsk Dental Depot	Brightpoint Norway Norsk avd.	Egil Syversen AS
AS Norske Telekom	Brio AS	Egmont Serieforlaget
AS Opal	Brother Norge AS	Eico AS
AS Sørensen og Balchen	BSH Husholdningsapparater AS	Eidsvoll Miljøprodukter AS
AS Tekon	Bøwe Systec AS	Electrolux Home Products AS
AS Wilfa	Cafe Bar Norge AS	Electrolux Professional AS
Ascot AS	Canal Digital Norge AS	Elektro Brukt AS
Asono AS	Candy Hoover OY	Elektro Brukt AS
Astra Tech AS	Canon Europa N.V.	Elektroniske Betaling Systemer
AT & T. Global Netw. Serv.Norg	Canon Norge AS	Elektronix AS
Atea Norge AS	Carrier Refrigeration Norway A	Elektroskandia AS
Audio Aktøren	CASinus AS	Elfa Elektronikk AS
Audio Media	Catena AS	Elkjøp ASA
Audiocom AS	Cee Energiteknikk AS	Elkjøp Norge Grossist AS
Audiofreaks Peter Djordjevic	CenCom AS	Elnor Import AS
Audio-Tech	Checkpoint Meto Norge AS	Elprice Holding AS
Audiotronics AS	Clas Ohlson	Eltek AS
AutoHifi AS	Coca Cola Drikker AS	Eltek Fire & Safety AS
Autronica Fire and Security AS	Colgate-Palmolive AS	EM Nordic AS
Avab Cac AS	Collett AS	Ementor Norge AS
Avantel ASA	Commaxx AS	EMO AS
Avid Norway	Commidt Midt-Norge Komm. AS	Endomed AS
Avikom AS	Computer Rental Group AS	ENEA AS
Avnet Nortec AS	Computerland Norge AS	Engmark Meteor AS
	Com-Scan Norge A/S	Epinor A/S

Ergopluss AS	Handicare AS	Japan Photo Holding Norge AS	Medema-gruppen AS
Ericsson AS	Hand-Pro AS	JATO Agentu. Husholdn.art. AS	Medguard AS
Ericsson Axcessit AS	Hands ASA	JEDE AB NUF	Media Components EMCOM AS
Esselte AS	Hans H. Schive	Jede Norge A/S	MEDimport AS
ETAC AS	Harald Thorsen Cutrin Norge AS	Jevanord AS	Med-Inform AS
Eufonia AS	Harman Consumer Scandinavia AS	Jiwestone Music Production AS	Medinor ASA
EUROCOM AS	Hasbro Norway AS,filial av LTD	Johnson & Johnson AB	Medisan AS
Eurocom Satellite Systems AS	HCAG AS (H.C. Andersen Group)	Jotron Electronics AS	Medisinsk Reg.og Analyse AS
Eurodis Electronics Norway AS	Heco Laboratorieutstyr AS	JVC Norge AS	Medit AS
Euronics Norge AS	Helge Rosenlund Cutrin NorgeAS	JVC Professional Europe NUF	Medtronic Vingmed AS
Eurotek Lys og Lyd AS	Helkama Grepa AS	Kaktus Systemer AS	Medus AS
Eurotime AS	Hennig-Olsen Is A/S	Karasjok Biljardservice AS	Metric AS
Expert Norge AS	Hi-Fi Klubben AS	Kasse og Butikkdata AS	Microsoft Ireland Operat. LTD.
Extra Film A/S	Hitachi Europe AB, Norwegian	Kelvin AS	Midelfart & Co. A/S
Falck Vital AS	Hitachi Europe Ltd.	Ken-Nimo AS	Miele AS
Fara ASA	Hjelpemiddel-Levrandøren AS	Kervel Fabrikken	Morgan Instrument Norge AS
Fender Scandinavia AS	Hjelpemiddelspecialisten AS	KIBI Norge AS	MultiQ AS
Ferno Norden AS	Hobbysport AS	KIR-OP AS	Møller Vital AS
Fidelio Nordic Norge AS	Hognerud & CO AS	Kitron Arendal AS	Navn
Finn Clausen Butikk & Resturan	Holars AS	Kitron Microelectronics AS	NCR Norge AS
Flatsetsund Møb. & Trev.fab AS	Holger Teknologi AS	Kjaerulff 1 AS	Neopost Norge AS
Flexit AS	Holst & Fleischer AS	Kjell Stensvik AS	Neoventa Medical AS
Flikkerud Frisørengros AS	Holst & Tharaldsen A.S.	Klima- & Varmeteknikk AS	Nera Networks AS
Fluke Norge AS	Holund Elektronikk AS	KM Electronics AS	Nera Satcom AS
FOOD DIAGNOSTICS AS	Howard AS	Knut Aronsen A/S	Nerliens Meszansky AS
Force No AS	Howard AS	Kodak Norge AS	Net El Torget AS
Foss AS Fiberoptisk Systemsalg	HP Norge AS	Konica Minolta Buss.Sol.Norway	NetCom AS
Foto & Video Nett AS	HTH Køkken AS	Krepro AS	Nexans Distribusjon AS
Foto Phono AS	Høysæter AS	Kruuse Norge AS	Nikon Nordic AB Nuf
Fotosentralen AS	Haaland & Hamre AS	Kyocera Mita Norge NUF	Nilfisk Advance AS
Four Leaf AS	IBM AS	Laborel AS	Nilfisk ALTO
Fovi A/S, Pentax	Ibsen Studio Distribution	Laerdal Medical AS	NiSec AS
Freber Norge AS	ICA Norge AS	Lanse 3-Play AS	Nitec AS
Frico AS	ICAS AS	Lars Farnes AS	Noby AS
Frigoglass Nordic AS	ICE Audio AS	Last Mile Communication AS	Nokia Corporation NUF
Frigotrade AS	ID Musikk AS	Lava Electronics Norway AS	Nokia Noway AS
Frithjof E. Rasmussen AS	Ideal Kontor & Grafisk AS	Lego Norge AS	Noratel AS
Fugro Oceanor AS	IGEL Kompaniet AS	Lenovo Technology B.V.	Noratron AS
Fuji Medical System Norge AS	IMPL B.V. c/o IBM AS	Leteng AS	Nord Datasenter AS
Fujitsu Services AS	Indesit Company Norge AS	Lexmark Norge	Nord Teledistribusjon AS
Furuno Norge AS	Infiniti Medical AS	LG Electronics Norway AS	NOR-DAX AS
Futurum AB	InfoCare ASA	Lidl Norge	Nordic Trading AS
Gambro AS	InFocus Norge AS	Lindbak Distribusjon AS	Nordisk Film AS, avd Entertain
GE Healthcare GmbH,filial Norge	Ingeniør Per Grov A/S	Ljudia Norge	Norild AS
GE Vingmed Ultrasound AS	Ingeniørfirma Knut J. Bø AS	Ljungmann Engros AS	Norkring AS
GEAPP AS	Ingram Micro AB	Luth Gruppen AS	Normeca AS
Gemini Communication AS	Inneklimateteknikk A/S	Luthman Norway AS	Normed AS
Gerby Produkter Norge	Instrutek AS	Lux Norge AS	Norpe AS
Getinge Norge AS	Intelecom AS	LVI Elektron Optikk AS	Norplan Storkjøkken AS
Gewa AS	Inteno Communication AS	Lyd Systemer AS	Norsk Audioteknikk AS
Gillette Group Int. SARL	Inter Instrument AS	LydRommet AS	Norsk Hjelpemid. Med-Kjemi AS
Gillette Group Norge AS	Interconnect AS	Lyreco Norge AS	Norsk Hjelpemiddelservice AS
Globe International AS	Interfoto AS	Lys & AV-Teknikk AS	Norsk Lotteridrift ASA
GL-Service	Intra AS	Læremiddel Norge AS	Norsk Musikk Distribusjon AS
GN ReSound	Invacare ASF	Magnar Eikeland AS	Norsk Musikkimport AS
Gohn Systemoppvask AS	Inventum Scandinavia AB	Maritech AS	Norsk Tid AS
Gorenje AS	Inventum Scandinavia AS	Mark Information Norge NUF	Norstar AS
Gram Norge AS	IPnett AS	Mascot Electronics AS	Nortech AS
Graphitec AS	ISAS B.V. c/o IBM	Matriks AS	Nortelco AS
Groupe SEB Norge A/S	ISDALEN AS	Mattel North. Europe AS Norway	Nortema AS
Grundig Norge AS	IT Instrument Teknikk AS	Max Johanson's Eftf A/S	Nortime AS
Gulmoen og Engh AS	ITC, Intermec Technologies AS	Max Manus AS	Nortronicom AS
Gustav Pedersen AS	ITworks AS Regnskap	MDS Norge AS	Norwegian Cust. Media Solut AS
Gøte Lundblad AS	J.L. Carlsen AS	Mebi AS	Norwegian Telecom AS
H Ødegaard & Co. AS	Jacobsen Dental AS	Meca Norway AS	Novo Nordisk Scandinavia AS
H.Kleiser AS	Jamo Norge AS	Med Probe AS	Nutricia Norway AS
Hammer Motivasjon A/S	Jan F. Andersen AS	Medeco AS	Nytt & Nyttig AS

OBH Nordica Norway AS	R. Kjøningsen Cutrin Norge AS	Siv. ing. Benum AS	Topcom Nordic AS
Océ-Norge A.S.	Racom AS	Siv.ing. Njål Hansson AS	TOYCO AS
OKI Systems (Norway) AS	Rastad AS	Skandinavisk Elektronikk AS	Transel AS
Olympus Norge AS	Redcats AS	Skatron Instruments AS	Transport Data System AS
One2Com AS	Redningselskapet	Smith & Nephew AS	Triax AS
Optical Storage AS	Rema Trading AS	SMS Development & Support AS	Trimakk AS
Optura AS	Retro Electric AS	SonicWALL Nordic AS	TTE Europe SAS
Organon AS	Reuro AS	Sony Norge	UMOE IKT AS
OrtoMedic AS	Rex Copyline Norge AS	Sophus Clausen AS	Umoe IKT AS
Osjord AS	RH Semitronic AS	Stargate Computer ANS	Underholdningsservice AS
OSK Elektrotilbehør AS	Rich. Andvord AS	Staubo Elektro-Maskin AS	Unisys Norge AS
Oslo Lufthavn AS	Ricoh Norge AS	Steria AS, Regnskapsavd.	Unomedical AS
Oticon AS	Rieber & Søn ASA, Grillfagmann	Sting Nordic AS	UPC Norge
Ovesco AS	Riff AS	StorageTek AS	Varta Consumer Batteries AS NU
Pan Vision AS	Rikall Norge AS	Strekmen AS	Vectra AS
Panasonic Norge AS	Robert Bosch AS	Stryker Norge NUF	Vendomatic AS
Park Air System AS, avd. Oslo	Roderik - Jako AS	Sun Microsystems AS	Vensafe ASA
PC MAX AS	Rohde & Schwarz Norge AS	Sunrise Medical AS	Vestfold Audio AS
PeBE Com AS	Roland Scandinavia	SVAS svalland as	VHF Communication AS
Permobil AS	Rolf Davidsen Helseagent. AS	Svea Scandinavia AS	VHF Sikringsradio AS
PetroOnline AS	Roma Mineralvannfabrikk	Syn- Support AS	Viasat AS
PF Clipper Concept AS	Romex ANS	Sømsenteret AS	Video System AS
Philips Consumer	Rosing's Industrier AS	Tagarno Norge AS	VideoWeb 1 AS
Philips Norge AS	Røde Kors Automatene	Tamro Medlab AS	Vingmed AS
Phonak AS	Rønning Maskin AS	Tandberg Data ASA	Viziqor Solutions AS
Photo Quality Brands AS	Røros Metall A/S	Tandberg Telecom AS	VN Leker AS
Picomed AS	S.Siedle & Söhne avd.Norge NUF	Tantec Norge AS	VSM Norge AS
Pietranera Norge AS	Sandvik AS	Target United AS	VWR International AS
Pioneer Norge AS	Sarstedt AS	Teamcom AS	Wallac Norge AS
Pitney Bowes Norge AS	Scabmatic AS	Teamnett AS	Waters
Plug'n Play	Scan Coin AS	Technomedics Norge AS	Wave Technologies AS
PolarMed AS	Scandec Systemer AS	Teknologisk Institutt AS	Weber-Stephen Nordic
Polarmed AS	Scandiafilm AS	Tele Scan AS	Westron AS
Postrom Maskiner AS	Scandinavian Appliance AS	Telefonselskapet AS	Whirlpool Nordic AB Norge
Predata Presentation Design AS	Scandinavian Home Products AS	Teletinstrument AS	Whirlpool Nordic AB NUF
Presentations Data AS	Scan-Med AS	Telenor AS	Whirlpool Nordic OY
Primus AS	Scanor AS	Telenor Mobil AS	Wincor Nixdorf AS
Prior Norge, Konsernet	ScanSecure AS	Telenor Telecom Solutions AS	Windata AS
Pro Telco AS	Scantron AS	Telenor Telehuset AS	Witre AS
Product Line AS	Schlagerforlaget AS	Teltronik AS	WJ Business Partner
Professional Refrigeration AS	Schott Termofrost AS	Temperato A.von der Lippe	WM-Data Utility AS
Profil-Data AS	Securitas Cash Handling Serv.AS	Temptech AS	Xerox AS
Profitek AS	Securitas Systems AS	Tempus AS	Xerox Ltd.
Projectiondesign AS	Selek Norge AS	Thales Norway AS	Yamaha Scandinavia AB NUF
Prolyd AS	Senas AS	The Swatch Group Nordic	Yit Building Systems AS
Promont, Morten Skau	Sharp Electronics Norge	Thermex Scandinavia AS	Zenitel Norway ASA
Proton Caretec AS	SHOE-D-VISION Norge AS	Thermo King Norge A/S	Zentiel Wireless Norway AS
PSI Systems AS	Siba Norge, Filial Av Siba AB	Thintech AS	Ziehl-EBM AS
PSI Systems AS	Siemens AS. Regnskapservice	Thomas Strømmen AS	Zodiac Norge AS
PSS-Profess. Sound Systems AS	Siemens Building Technolog. AS	Thomson Multimedia Sales Europ	Øvrebo Rehabilitering AS
Puls AS	SILICON GRAPHICS AS	Thomson Multimedia Scandinavia	Aastra Telecom Norway AS
PV Import AS (NUF)	Simba-Dickie Nordic AS	Thrane Printing Systems AS	
Q-Free ASA	Sipano Norge A/S	Tingtec AS	
QP Vision Norge AS	Siv. Gisle Kringsvoll AS	TK-TECH Timo Kananen	

Ordliste

Avfallsfraksjon = avfallskomponent som er skilt ut fra en avfallsmengde, for eksempel metallfraksjon, glassfraksjon.

Bromerte flammehemmere = en betegnelse for en gruppe bromerte organiske stoffer som har en hemmende effekt på flammer i organisk materiale. De brukes i elektriske og elektroniske produkter, tekstiler, plast i transportmidler, byggematerialer, maling og fugemidler.

Deponering = endelig plassering av avfall på fyllplass eller deponi.

Dioksiner/furaner = noen av de største miljøgiftene vi kjenner til. De er for det meste menneskeskapt og dannes bl.a. ved kjemisk reaksjon av klorerte forprodukter og ved forskjellige typer forbrenningsprosesser der klor er til stede. Dette kan være f.eks. eksos, avfallsforbrenningsanlegg, røyk fra ovner/kaminer eller sigarettøyk. Gjennom bedret forbrenningsteknologi er utslippene fra avfallsforbrenning de senere årene sterkt redusert, slik at hovedkildene til utslipp er ukontrollert forbrenning (bål, kamin).

EE-avfall = kasserte elektriske og elektroniske produkter.

EE-registeret = et register som skal samle inn, oppsummere og sammenstille data om produksjon, import og eksport av nye EE-produkter, samt data om innsamling og behandling av EE-avfall.

EE-produkter = elektriske og elektroniske produkter som er avhengige av elektriske strømmer eller elektromagnetiske felter for å fungere – i praksis vil dette si ethvert produkt med strømledning eller som inneholder batterier.

Elretur AS = Returselskap med ansvar for kontor og data, lyd og bilde, medisinsk utstyr, elektriske leker og spill, telekommunikasjon, små og store husholdningsapparater, ur og klokker, automater for mat og drikke, profesjonelt kjøle- og fryseutstyr, storkjøkkenutstyr og andre profesjonelle apparater for storhusholdning (tidligere Elektronikkretur AS og Hvitevareretur AS som slo seg sammen i 2005)

Energigjenvinning = utnyttelse av energien i avfall gjennom forbrenning, pyrolyse eller lignende.

Farlig avfall = avfall som kan forårsake skader på dyr, mennesker eller miljø dersom avfallet ikke tas forsvarlig hånd

om. Årsaker til dette kan være at det er etsende, giftig, påvirker arveanleggene eller fremkaller allergiske reaksjoner. Alt farlig avfall i Norge deklarerer med NORSAS' deklarasjonsskjema for Farlig avfall.

Godkjent behandlingsanlegg = anlegg som har tillatelse etter lov om forurensning og om avfall og/eller forskrift om Farlig avfall.

Gjenvinning = disponering av avfall til ombruk, materialgjenvinning eller energigjenvinning.

Gruvedrift = utvinning av metaller som jern, kobber, gull m.m. fra malm. Kan foregå over jord eller under jord. En gjennomsnittlig åpen gruve produserer 8–10 ganger mer avfall enn en underjordisk. I dag produseres 2/3 av metaller fra åpne gruver.

Jomfruelige råvarer = materialer utvunnet fra naturlige råstoffer, eks. jern utvunnet fra malm.

Kadmium = miljøgift der utslippene skal reduseres vesentlig innen år 2010. Kadmium og kadmiumforbindelser kan brukes i fotokjemikalie og batteriprodukter, i loddemetall og bildeler. Kadmium og kadmiumforbindelser ønskes begrenset og utfaset på grunn av negative helse- og miljøegenskaper.

KFK = stoffgruppe som bidrar til nedbrytning av ozonlaget, og utslippene skal derfor reduseres vesentlig innen år 2000, og søkes stanset innen år 2005. Bruken er under avvikling iht. Montrealprotokollen. Noen forbindelser (triklorfluorometan, diklordifluorometan) er samtidig sterke drivhusgasser som bidrar til global oppvarming. KFK-forbindelser brytes svært langsomt ned, med en halveringstid på 126–310 år (KFK 114), slik at de får en lang oppholdstid i stratosfæren. De kan transporteres over lange avstander. KFK er normalt lite skadelig for planter, dyr og mennesker, og er moderat skadelig for vannlevende organismer (KFK 11). KFK er en gruppe stoffer som ble brukt som kjølemiddel i kuldeanlegg, som bestanddeler i skumplast, drivgass i spraybokser, rensmiddel for tøy samt i elektronisk utstyr og metaller. I tillegg forekommer fortsatt bruk av KFK til kjemiske analyseformål.

Kvikksølv = miljøgift, der utslippene skal reduseres vesentlig innen år 2010. Viktige utslipps- og bruksområder er industri, amalgam fra tannleger, batterier, termometer, lysrør og elektriske brytere.

Kvikksølv er et tungmetall og finnes også naturlig i jorda og i havet.

Materialgjenvinning = utnyttelse av avfall slik at materialet beholdes helt eller delvis. Ved direkte materialgjenvinning brukes avfallet som råstoff for tilsvarende produkter. Ved indirekte materialgjenvinning omdannes avfallet til andre typer produkter.

Mineraler = et utall av materialer fra jorda. De inkluderer metaller som jern, kobber og gull; industrielle mineraler som kalkstein og kritt; konstruksjonsmaterialer som sand og stein; brensel som kull og uranium.

Ombruk = restprodukt utnyttet i dets opprinnelige form og til dets opprinnelige formål, eventuelt etter reparasjon eller annen behandling, og utnyttelse av enkelte deler av produktet i dets opprinnelige form og dets opprinnelige formål.

PCB = polyklorerte bifenylener. PCB er en fellesbetegnelse for en rekke stoffer med felles struktur. Stoffene inneholder 1–10 kloratomer, og det finnes 209 ulike varianter, kalt kongenerer. PCB er definert som en miljøgift der utslippene skal reduseres vesentlig innen år 2000 og søkes stanset innen år 2005. Stoffene ble forbudt brukt i Norge i 1979. Dagens utslipp skyldes hovedsakelig produkter produsert før denne tid. PCB finnes i mange lokaliteter med forurenset grunn. PCB er fjernet fra en rekke anvendelsesområder, f.eks. i store transformatorer, men finnes fortsatt i en rekke produkter. Fra 2005 vil det være forbudt å ha PCB-holdige kondensatorer i lysarmaturer i bruk, og fra 2010 vil det være forbudt å ha PCB-holdige strømgjennomføringer i bruk. PCB-holdige materialer som tas ut av bruk må behandles på en forsvarlig måte, slik at PCB blir tatt ut av kretsløpet.

RENAS AS = returselskap med ansvar for næringselektronikk som for eksempel transformatorer, kabler, kontrollpaneler, heiser, lysstoffrør m.m.

Shredding = maskinell kverning og separering av materialer.

Shredderfluff = restmateriale etter maskinell kverning av materiale. Inneholder mesteparten organisk og ikke-metallisk materiale (gummi, tre, betong, plast m.m.).

Termisk destruksjon = omfatter forbrenning av EE-avfallet med henblikk på kun å destruere uten utnyttelse av energi.

Fakta om Elretur AS

Elretur AS er et nonprofit foretak, opprettet 1. april 2005, og er et resultat av fusjonen mellom Elektronikkretur AS og Hvitevareretur AS. Elretur AS eies av Elektronikkbransjen 30 prosent, Hvitevareretur 30 prosent, IKT Norge 30 prosent og Abelia 10 prosent.

Administrerende direktør
Hans Løken

– 2005 har vært et omstillingsår for Elretur, og vi synes at vi nå er kommet godt i havn. Innsamlingsresultatene blir bedre for hvert år, og administrasjonskostnadene reduseres. Resultatet etter vinterens forhandlinger med transportører og behandlere er en betraktelig reduksjon i kostnader til transport og behandling av EE-avfall de neste tre årene. Dette betyr samtidig at miljøgebyrene blir lavere sammenlignet med foregående treårsperiode.

Administrasjonssekretær
Turid Kibsgård

– Kommune-Norge har nå fått en mulighet til å holde oversikten over hva som er samlet inn av EE-avfall i deres respektive kommuner. Gjennom å bruke nettsidene våre kan hver kommune finne ut hvor mye EE-avfall som er samlet inn.

Økonomisjef
Ole Strøm

– Utviklingen av Miljøportalen vil gjøre det enklere å etterleve EE-forskriften for Elreturs tilsluttede bedrifter. Både offentlig rapportering, miljøgebyrberegning og fakturering vil nå skje gjennom et system hvor Elretur tar ansvaret for alt.

Markeds og informasjonssjef
Guro Kjorsvik Husby

– 96 prosent svarer i en undersøkelse gjennomført av Opinion at de kjenner til returordningen om EE-avfall. Fremover blir fokuset å sørge for at kunnskapen blir til handling. Elektriske småapparater skal leveres tilbake for miljøsanering - ikke kastes i restavfallet!

Teknisk sjef
Ole Viggo Svendsen

– Den nye EE-forskriften medfører at Elretur er pålagt å ha oversikt over avfallsstrømmen og alle delfraksjoner frem til sluttbruk eller endelig deponering. Elretur har vært i forkant når det gjelder krav til kontroll over avfallsstrømmer, og derfor har tilpasningen til den nye forskriften gått smertefritt.

STYRE I ELRØR AS

Styreformann

Bjørn Stordrange

Advokat dr. juris,
Steenstrup Stordrange

Daglig leder

Synnøve Bjørle

Elektronikkbransjen

Generalsekretær

Per Morén Høff

IKT Norge

Leder for næringspolitikk

Arve Aasmundsøh

Abelia

Direktør Tor Lølen

Grundig Norge AS

Miljørådgiver Kjell Markhus

IBM Norge AS

Dag Steinfeldt Foss

Adm. dir. Miele AS

og styreformann i

Elektronikkbransjen

Adm. dir Runar Jaobsen

AM Hvitevarer AS

Produksjon: Dnamo PR • Foto: Guro Kjorsvik Husby, Erik Thallaug, Scampix, Thor Christian Wilk, Swendsen, Vidar Johansen

ELRETUR AS

Fyrstikkalléen 3B
Postboks 6454 Etterstad
0605 Oslo
Telefon: 23 06 07 40
Telefaks: 23 06 07 41
E-mail: adm@elretur.no

www.elretur.no